

Wydawnictwo Wyższej Szkoły Agrobiznesu w Łomży

**ROBOTYZACJA ŻYWIENIA BYDŁA Z UWZGLĘDNIENIEM
NAKŁADÓW ENERGETYCZNYCH I ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ
ENERGII W NOWOCZESNYCH OBORACH**

MONOGRAFIA

pod redakcją naukową prof. dr hab. inż. Wacława Romaniuka

Autorzy:

Andrzej Borusiewicz

Marcin Majchrzak

Wacław Romaniuk

Łomża, 2018r.

WYŻSZA SZKOŁA AGROBIZNESU W ŁOMŻY
HIGHER SCHOOL OF AGROBUSINESS IN LOMZA

REDAKCJA NAUKOWA

prof. dr hab. inż. Waław Romaniuk

AUTORZY MONOGRAFII

dr inż. Andrzej Borusiewicz¹

dr inż. Marcin Majchrzak²

prof. dr hab. inż. Waław Romaniuk²

¹Wyższa Szkoła Agrobiznesu w Łomży

²Instytut Technologiczno-Przyrodniczy w Falentach, Oddział Warszawa, Zakład Systemów
Infrastruktury Technicznej Wsi

RECENZENCI

prof. dr hab. inż. Józef Szlachta – Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu

dr hab. inż. Andrzej Karbowy – Zachodniopomorski Uniwersytet Techniczny |
w Szczecinie

Opracowanie redakcyjne i skład komputerowy:

mgr inż. Kinga Borek

ISBN 978-83-947669-3-1

Copyright © by Wyższa Szkoła Agrobiznesu w Łomży

Łomża 2018

Wszelkie prawa zastrzeżone. Publikowanie lub kopiowanie w części lub w całości wyłącznie
za zgodą wydawcy.

Wydawnictwo Wyższej Szkoły Agrobiznesu w Łomży

18-402 Łomża, ul. Studencka 19

tel. +48 (86) 216 94 97, fax +48 (86) 215 11 89

mail: rektorat@wsa.edu.pl

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	5
1.1. Wiadomości wstępne.....	5
1.2. Analiza stanu wiedzy	11
1.3. Przegląd stanu techniki.....	13
1.4. Kierunki rozwiązań	18
2. METODYKA BADAŃ.....	45
2.1. Wybór obiektów do badań	45
2.2. Karta identyfikacyjna obiektu	48
2.3. Analiza procesu przygotowania i zadawania pasz	50
2.4. Charakterystyka maszyn i urządzeń stosowanych w gospodarstwach.....	52
2.5. Analiza elementów charakteryzujących badany obiekt niezbędnych do oceny eksploatacyjnej i wyboru rozwiązań obiektów w odniesieniu do zabiegu przygotowania i zadawania pasz	53
2.6. Model wielokryterialnej oceny grupy obiektów	57
3. WYNIKI BADAŃ I ICH OMÓWIENIE.....	59
3.1. Charakterystyka badanych gospodarstw	59
3.2. Parametry oraz koszty inwestycyjne maszyn i urządzeń do mechanizacji i robotyzacji w zabiegu przygotowania i zadawania pasz.....	88
3.3. Wskaźniki elementów charakteryzujących badany obiekt.....	108
3.4. Wyniki badań	109
3.5. Aparatura pomiarowa zastosowana do oceny energetycznej badanych obiektów	115
3.6. Ocena niepewności pomiarów	118
4. WYBÓR NAJKORZYSTNIEJSZEGO ROZWIĄZANIA.....	123
5. MOŻLIWOŚCI ZASTOSOWANIA OZE W CHOWIE BYDŁA DLA PRZYKŁADOWYCH OBÓR	127
5.1. Zastosowanie odnawialnych źródeł energii w przykładowych oborach A i B	127
5.2. Odzysk ciepła podczas chłodzenia mleka	127
5.3. Zainstalowanie paneli fotowoltaicznych na dachach budynków inwentarskich obór A i B	129
5.4. Sprawność ogniw fotowoltaicznych i wykorzystanie energii solarnej w budynku inwentarskim	134
5.5. Pozyskanie energii z biogazowni rolniczych	134

5.6. Pozyskanie biogazu z substratów pochodzenia rolniczego	137
5.7. Dobór elementów biogazowni	140
5.8. Uzyskanie koncesji na wytwarzanie energii elektrycznej OZE – uzyskanie promesy koncesji.....	143
5.9. Innowacyjne rozwiązania pozyskania biogazu z substratów powyżej 20% suchej masy oraz uzyskania nawozu z substratów pofermentacyjnych.....	144
6. INSTALACJA DO SPRĘŻANIA, TRANSPORTU I DYSTRYBUCJI BIOGAZU NA POTRZEBY PRODUKCJI ZWIERZĘCEJ	158
7. PODSUMOWANIE	162
8. WNIOSKI.....	167
BIBLIOGRAFIA.....	169
Streszczenie	174
Summary	175